

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Ochrona dóbr kultury

Moduł:

moduł 2

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Konserwacja i zasady przechowywania zabytków sztuki I

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie bez oceny

Prowadzący:

wykład: dr hab. Ewa Wiłkojć;

Koordinator sylabusu:

dr hab. Ewa Wiłkojć

Sylabus dostępny w ramach:

- [Konserwacja i zasady przechowywania zabytków sztuki I](#) [na kierunku:] [moduł 2](#) (Odk_m2), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
 - [prowadzący wykład:30h/z/2ECTS]: dr hab. Ewa Wiłkojć;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

Celem zajęć jest przedstawienie podstawowej wiedzy dotyczącej zasad ratowania dzieł sztuki, konserwacji zabezpieczającej, konserwacji technicznej i estetycznej jak również wybranych zagadnień

konserwatorskich w aspekcie rozpoznania zagrożeń, stanu zachowania i zabezpieczenia obiektu oraz sposobów przechowywania obiektów zabytkowych. Opanowanie podstawowych pojęć z zakresu konserwacji. Zapoznaje się studentów z wiedzą dotyczącą możliwości badawczych i granic samego procesu konserwacji i restauracji dzieł sztuki.

Treści kształcenia:

T.1 - Przedmiot konserwacja jako nauka i sztuka, rozwój dziedziny konserwacji w aspekcie historycznym i geograficznym oraz jej stan obecny.

T.2 - Przedstawienie pojęć z zakresu sztuki konserwatorskiej, jak: konserwacja zachowawcza, konserwacja użytkowa (z przeznaczeniem obiektu do użytku), rekonstrukcja, kopia, kreacja konserwatorska.

T.3 - Podstawowe zasady ochrony i metody konserwacji malowideł sztalugowych na podobrazii płóciennym, drewnie, metalu, kości, rzeźby polichromowanej, szeroko rozumianego rzemiosła artystycznego - przedstawiona zostanie kwestia zatrzymania procesu niszczenia oraz jego rodzaje, usunięcie jego przyczyny, przywrócenie w miarę możliwości pierwotnego wyglądu obiektu i zabezpieczenie go przed agresywnym wpływem otoczenia oraz zachowanie autentyzmu, wartości artystycznej i dokumentalnej konserwowanego dzieła, „Primum non nocere”.

T.4 - Przedstawienie przyczyn niszczenia różnych rodzajów zabytków, połączone z omówieniem procesu konserwacji - rozpoznanie dzieła sztuki w kontekście jego techniki i technologii, stanu zachowania kolejnych przekształceń oraz historii zawartej w obiekcie.

T.5 - Przedstawienie podstawowych badań fizyko – chemicznych, mikrobiologicznych i innych stosowanych w konserwacji oraz zapoznanie studentów z etapami przebiegu prac konserwatorskich, podstawowymi założeniami dotyczącymi technologii konserwatorskiej oraz umiejętnością sporządzania dokumentacji konserwatorskiej.

T.6 - Szczegółowe omówienie programu konserwatorskiego, w tym badań naukowych nad technologią wykonania obiektów zabytkowych, wykorzystanie innych dyscyplin naukowych jak np. fizyki, chemii, materiałoznawstwa i technologii, geologii, nauk przyrodniczych.

T.7 - Zaprezentowanie sytuacji estetycznej dzieła sztuki w konserwacji - etyczny problem konserwacji ukazany w kontekście autor dzieła, dzieło, konserwator i odbiorca. Kreacja konserwatorska i świadoma odpowiedzialność za prowadzone prace, z naciskiem na to, że proces konserwacji musi być odwracalny.

T.8 - Szczegółowe omówienie zasad przechowywania dzieł sztuki.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

W_1 Student ma podstawową wiedzę z zakresu konserwacji i sposobu przechowywania dzieł sztuki, zna ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną.

W_2 Student zna i rozumie terminologię z zakresu konserwacji i przechowywania dzieł sztuki oraz ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z tego zakresu.

W_3 Student ma podstawową wiedzę o dziedzinach i dyscyplinach naukowych powiązanych z konserwacją i przechowywaniem dzieł sztuki.

W_4 Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji zasad konserwacji i przechowywania dzieł sztuki.

UMIEJĘTNOŚCI

U_1 Student potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować przydatne informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod.

U_2 Student posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie

problemów w zakresie konserwacji dzieł sztuki i sposobu ich przechowywania.

U_3 Student potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla konserwacji dzieł sztuki i sposobów ich przechowywania w typowych sytuacjach profesjonalnych.

U_4 Student posiada umiejętność samodzielnego, merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem literatury oraz różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie konserwacji dzieł sztuki i pokrewnych dyscyplin naukowych, w języku polskim i języku obcym przedmiotu oraz formułowania wniosków.

KOMPETENCJE

K_1 Student ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności warsztatowych z zakresu konserwacji dzieł sztuki i sposobów ich przechowywania oraz rozumie potrzebę ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnie humanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych.

K_2 Student potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.

K_3 Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych i popularyzacji wiedzy z zakresu konserwacji dzieł sztuki i ich sposobów przechowywania.

K_4 Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy i świata.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M.1 Wykład

M.2 Prezentacja multimedialna

M.3 Zajęcia w pracowniach konserwatorskich

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie. Regularne i aktywne uczestnictwo we wszystkich zajęciach. Złożenie z wynikiem pozytywnym pracy pisemnej/prezentacji multimedialnej na wybrany temat z zakresu konserwatorskiej ochrony zbiorów.

Lektury podstawowe:

Brandi C., Teoria restauracji, Warszawa 2006;

Jackson, A., Day D., Antyki. Przechowywanie i Konserwacja, Arkady, Warszawa 1995;

Kelly F., Art., Restoration, London 1971;

Konserwacja zapobiegawcza w muzeach. Materiały z konferencji zorganizowanej przez PKN ICOM oraz KOBIDZ w Muzeum Narodowym w Warszawie 6-7 listopada 2006, red. D.Folga-Januszczyńska, Warszawa 2007;

Lehman J., Chemia w ekspertyzie i konserwacji zabytków z materiałów nieorganicznych, Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, ser.B, t. LI, Warszawa 1979;

Matt G., Muzeum jako przedsiębiorstwo, Warszawa 2006;

Marconi B., O sztuce konserwacji, Warszawa 1982;

Michałowicz E., Konserwacja i rewaloryzacja architektury w środowisku kulturowym, Wrocław 2007;

Ochrona zabytkowych tkanin. Broszura w ramach Projektu badawczego Bezpośrednie monitorowanie odkształceń tkanin w celu ochrony zabytkowych obiektów tekstylnych i podobraz, red. Ł. Bratasz, 2011;

Plenderleth H.J., The Conservation of Antiquities and Works of Art, London 1957;

Slansky B., Technika malarstwa, t. II Badanie i konserwowanie obrazów, Warszawa 1965;

Ślesieński W., Konserwacja zabytków sztuki, t. I. Malarstwo sztalugowe i ścienne. Warszawa 1989;

Ślesieński W., Konserwacja zabytków sztuki, t. II. Rzeźba. Warszawa 1990;

Ślesiński W., Konserwacja zabytków sztuki, t. III, Rzemiosło Artystyczne, Warszawa 1995;
Ślesiński W., Konserwacja zabytków . Malarstwo sztalugowe i ściennie, t. I, Warszawa 1986;
Zasady postępowania z obiektami zabytkowymi na podłożu papierowym. Seria wydawnicza NIMOZ oraz MNK. Zeszyt nr.1, Kraków 2012;
Zabytki kamienne i metalowe, i ich niszczenie i konserwacja, red. W. Domasłowski, Toruń 2011.

Lektury uzupełniające:

Cenino Cenini, Rzecz o malarstwie, Wrocław 1955;
Korpala G., Autor - dzieło sztuki – konserwator - odbiorca, Studia i Materiały ,WKiRDS, t XIII, Kraków 2004;
Modern Art: Who cares?, The Foundation for the Conservation of Modern Art and the Netherlands Institute for Cultural Heritage, Amsterdam 1999;
Strzelczyk A.B., Karbowska-Berent J., Drobnoustroje i owady niszczące zabytki i ich zwalczanie, Toruń 2004;
Ślesiński W., Techniki malarskie, spoiwa organiczne, Warszawa 1984.

Uwagi: